

## ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΖΑΡΡΑΣ

(Καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ)

### Βιβλία μου:

1. *Η Αρχαία Ιουδαϊκή Μυστική Παράδοση του Θρόνου* (Τυποφιλία, Θεσσαλονίκη 2000, σελίδες 254).
2. *Ιστορία της Εποχής της Καινής Διαθήκης Β΄: Ιουδαίοι και Χριστιανοί σε Αναζήτηση Ορίων* (Έννοια, Αθήνα 2008, σελίδες 344΄ υπό εμπλουτισμό και επανέκδοση).
3. *Λαοί και Πολιτισμοί της Περιόδου του Δεύτερου Ναού* (Έννοια, Αθήνα 2008, επανεκδ., σελίδες 208΄ πρώτος τίτλος: *Λαοί και Πολιτισμοί της Βίβλου*).
4. *Αρχαίος Ιουδαϊσμός: Μελέτες Α΄* (Έννοια, Αθήνα 2011, σελίδες 408).
5. *Ιστορία των Χρόνων της Καινής Διαθήκης* (Έννοια, Αθήνα 2012, επανεκδ., σελίδες 696).
6. *Μανδαίοι: Μυστική θεολογία, στοιχεία και αφορμές* (Έννοια, Αθήνα 2022, σ. 304, εμπλουτισμένη έκδοση του παλαιότερου *Η Μυστική θεολογία των Μανδαίων: Οι ιουδαϊκές αφορμές*, Έννοια, Αθήνα 2014).
7. *Ταλμούδ* (Έννοια, Αθήνα 2015, σελίδες 488).
8. *Μεταφέροντας βράχους πάνω σε σύννεφα: Θρησκείες σε διάλογο* (Αρχέτυπο, Θεσσαλονίκη 2020, σελίδες 344).
9. *Το Δένδρο των Ψυχών: Άνθη από την Καμπαλά του Zohar* (Αρχέτυπο, Θεσσαλονίκη 2021, σελίδες 292 ΄ εμπλουτισμένη επανέκδοση του εξαντλημένου παλαιότερου έργου μου, *Το Δένδρο των Ψυχών: Σπάνια αποσπάσματα από τη θεοσοφική Καμπαλά*, Αρχέτυπο, Θεσσαλονίκη 2002).
10. *Ύμνοι των Ανακτόρων του Θεού: Μυστικο-μαγικός Ιουδαϊσμός της Ύστερης Αρχαιότητας και του Μεσαίωνα* (Έννοια, Αθήνα 2021, σελίδες 351).
11. *Ιουδαϊκές Αναγνώσεις Ευαγγελικών Εδαφίων: Ο Ιουδαίος Ιησούς και η Κύλιξ του Αρχαίου Ιουδαϊσμού* (με Πρόλογο του Καθηγητή James H. Charlesworth, από το Princeton Theological Seminary, Έννοια, Αθήνα 2021, σελίδες 461).

12. *Οκτάγωνο: Ιστορία, περιεχόμενο και εικονογραφία ενός πολύσημου συμβόλου* (Θεσσαλονίκη, τέλος 2026, ετοιμάζεται προς δημοσίευση).

**Κάποια σημαντικότερα, παλαιότερα επιστημονικά άρθρα και μελέτες μου:**

- «Σεραφίμ (Ησ. 6,1-7) και Χερουβίμ (Ιεζ. 1,5-11 και 10,1): Η προέλευση και η μεταξύ τους σχέση, όπως προκύπτει από τα οράματα κλήσης των δυο προφητών» (*Δελτίο Βιβλικών Μελετών*, τ. 16, Ιουλ.-Δεκ. 1997)·
- «‘Αρπαγησόμεθα εν νεφέλαις’»: Η σχέση του Α΄ Θεσ. 4,17 με το Β΄ Κορ. 12,1-4 και η παράδοση των ουράνιων ταξιδιών κατά την εποχή του Παύλου» (στο *Οι δυο Προς Θεσσαλονικείς Επιστολές του Αποστόλου Παύλου: Προβλήματα Φιλολογικά, Ιστορικά, Ερμηνευτικά, Θεολογικά*, εκδ. Π. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 2000)·
- «Το ‘Άγγιγμα του Ουρανού’: Οι περί θανάτου αντιλήψεις στον Ιουδαϊσμό - Από την Παλαιά Διαθήκη, έως την Καμπαλά και τον Χασιδισμό» (στο *Θάνατος και Εσχατολογικά Οράματα: Θρησκευτοϊστορικές Προοπτικές*, Αρχέτυπο 2003)·
- «Η επίδραση των αποκαλυπτικών και η εσχατολογική διάσταση του οράματος Μεταμόρφωσης του Ιησού Χριστού στην αφήγηση του Ευαγγελιστή Λουκά (9,28-36)» (στο *Το Κατά Λουκάν Ευαγγέλιο: Προβλήματα Φιλολογικά, Ιστορικά, Ερμηνευτικά, Θεολογικά*, Έκδοση Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλμυρού, Βόλος 2003)·
- «Ο δρόμος της εκστατικής Καμπαλά του Αβραάμ Αμπουλάφια» (στο *Οι δρόμοι της γνώσης*, εκδ. Αρχέτυπο, Θεσσαλονίκη 2001)·
- «Το Άγγιγμα της Σεκινά: Σύμβολα της Καμπαλά στη Δυτική Τέχνη» (στο συλλογικό *Τέχνη και Μυστικισμός*, Αρχέτυπο 2002)·
- «ΠαΡΝτέΣ: η πύλη για τον μυστικό κήπο της Τορά» (στο συλλογικό *Παράδεισος και Κόλαση*, Αρχέτυπο 2003)·
- «Το Γεν. 5,21-24 και η μορφή του Ενώχ σε μεταγενέστερα Ιουδαϊκά κείμενα» (στην *Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής Αθηνών* 2004)·
- «Στοιχεία επιρροής του Ιεζ. 1 και της Παράδοσης του Θρόνου στην Αποκάλυψη του Ιωάννη (κεφ. 4)» (στο *Αγία Γραφή και Σύγχρονος Άνθρωπος – Τιμητικός Τόμος στον Καθηγητή Ιωάννη Δ. Καραβιδόπουλο*, εκδ. Π. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 2006)·
- «Η θεωρία του ‘Γαλιλαίου χασίδ’»: τα όρια της εφαρμογής», στο *Διακονία, Λειτουργία, Χάρισμα – Τιμητικός Τόμος προς τον Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών Γεώργιο Α. Γαλίτη*, εκδ. Εν Πλω, Αθήνα 2006·
- «Απαρχές και επιρροές στο σώμα των Γνωστικών κινημάτων: Μια σύντομη πρόταση», στο συλλογικό *Το Μυστήριο του Ιούδα*, εκδ. Αρχέτυπο, Θεσσαλονίκη 2006·
- «Αρχαία Γνώση και Γνωστικοί στην αυγή του Χριστιανισμού», ως ‘Εισαγωγή’ στο έργο του S. Martin, *Γνωστικοί, Όλη η αλήθεια για τους πρώτους ‘αιρετικούς’ του Χριστιανισμού*, εκδ. Αρχέτυπο, Θεσσαλονίκη 2008·

- «Οι παραδόσεις για τον ραββί Ακίβα μπεν Γιοσήφ στα Μιδρασίμ και το Ταλμούδ», στο *Φιλία και Κοινωνία: Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Γρηγόριο Δ. Ζιάκα*, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2008.
- «Σύγχρονες επιστημονικές προσεγγίσεις και το παράδοξο του Βιβλικού αειθαλούς», στον τόμο ΜΓ' (2008) της ΕΕΘΣΠΑ.
- «Άνθρωπος χοϊκός και άνθρωπος ουράνιος: Μια Ιουδαϊκή ανάγνωση του Α' Κορ. 15,45 εξ», στο *Απόστολος Παύλος και Κόρινθος: Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου (Κόρινθος, 23-25 Σεπτεμβρίου 2007)*, εκδ. Ψυχογιός, Αθήνα 2009.
- «Τελευταία, ταφικά έθιμα, το 'φιλί του Θεού' και ο 'διαρκής θάνατος' του Μυστικού στον Αρχαίο Ιουδαϊσμό», στο Αρχιμ. Σ. Καλογερόπουλος (επιμ.), *Το Μυστήριο του Θανάτου εις την Λατρείαν της Εκκλησίας: Πρακτικά Θ' Πανελληνίου Λειτουργικού Συμποσίου Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων*, Σειρά 'Ποιμαντική Βιβλιοθήκη' τομ. 19, Κλάδος Εκδόσεων της Επικοινωνιακής Και Μορφωτικής Υπηρεσίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, 2009.
- "Silence and Proper Intention in Late Second Temple and Early Rabbinic Prayer: The case for mBerakhot 5:1", στο H. Klein, Chr. Karakolis (et al.), *Das Gebet im Neuen Testament (Prayer in the New Testament. Fourth European Orthodox-Western Conference of Exegetes in Sambata de Sus from August 4–8, 2007)*, WUNT I 249, Mohr Siebeck 2009.
- «'Ειρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν' (Ιω. 14,27): Χρήσεις, διαστάσεις, και αποχρώσεις της ειρήνης κατά την εποχή του Χριστού», στον τόμο του Συνεδρίου της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών με θέμα *Προς μια Οικουμενική Διακήρυξη για την Ειρήνη και την Καταλλαγή: Μια Ορθόδοξη Συμβολή*, στο Ε. Κασσελούρη – Χατζηβασιλειάδη (επιμ.), *Και επί γης ειρήνη: Όραμα και Αίτημα για τους λαούς και τις χριστιανικές Εκκλησίες – Ορθόδοξη Συμβολή*, Ιερά Μητρόπολις Δημητριάδος/ Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών, εκδ. Ίνδικτος, Αθήνα 2010.
- «Ο שַׂר הַסָּרִין (Sar haSarin) και η παρουσία των αγγέλων Γαβριήλ και Μιχαήλ στο Όραμα Γαβριήλ», στο Π. Βασιλειάδης (εκδ., κ.α.), *Αγία Γραφή και Αρχαίος Κόσμος: Τιμητικό Αφιέρωμα στον Ομότιμο Καθηγητή Ιω. Α. Γαλάνη*, εκδ. Π. Πουρναράς, Θεσσαλονίκη 2010.
- «'Μεσσιανικές αντιλήψεις στο ραββινικό και τον μεσαιωνικό Ιουδαϊσμό'», στο Στ. Ζουμπουλάκης (επιμ.), *Η μεσσιανική ιδέα και οι μεταμορφώσεις της: Από την Παλαιά Διαθήκη ως τους πολιτικούς μεσσιανισμούς του 20ου αιώνα*, Εκδόσεις Ιδρύματος Άρτος Ζωής, Αθήνα 2011.
- "Death and Burial Customs in Earliest Christianity" στο James H. Charlesworth (ed.), *The Tomb of Jesus and His Family? Exploring Ancient Jewish Tombs Near Jerusalem's Walls*, Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 2013.
- «'Beyond Jesus the Jew: Old Visions Meet Modern Challenges'» η εισήγησή μου ("The Incarnation of God's Son in Israel" - από ιουδαϊκής απόψεως) στο διεθνές Συνέδριο της Eastern European Liaison Committee (της Studiorum Novi Testamenti Societas – SNTS), Minsk 2010 με αντικείμενο *Gospel Images of Jesus Christ in Church Tradition and in Biblical Scholarship* στη σειρά WUNT I 288, MohrSiebeck 2012.

- “‘Pax deorum και Πάνθεον ως θρησκευτικές και θεσμικές προϋποθέσεις για το Διάταγμα των Μεδιολάνων,” εισήγηση στο συνέδριο για τα 1700 έτη από το διάταγμα της ανεξιθρησκείας, Ελληνική Βιβλική Εταιρεία, Αθήνα 2014·
- “‘Whoever practices and teaches’ in Mt 5:19 as Describing the Type of the Truly Righteous: Elements of an Insisting Paradigm”, στον τόμο του *The Third Session of the Princeton-Prague Biennale for Jesus Research, Prague 2009* (εξεδόθη στον συλλογικό Festschrift για τον καθηγητή Αρχ. Vasily Mihoc, Martin Tamcke, Constantin Preda, Marian Vild, Daniel Mihoc (Eds.), *Scripture’s interpretation is more than making science*, LIT VERLAG GmbH & Co. KGWien, 2020, 53-72)·
- “‘Tikkun olam - Η Αποκατάσταση του Κόσμου : Μυστικές αναπτύξεις μιας πανάρχαιας ιδέας” εξεδόθη στο *Δελτίο Βιβλικών Μελετών*·
- “‘«Τέκνα Αβραάμ»: Ο Εβραίος και ο ‘άλλος’ σε μια εποχή αγωνίας,” εισήγηση σε ημερίδα διαπολιτισμικού χαρακτήρα (υπό έκδοση)·
- “‘Ο απόστολος Παύλος και ο ιουδαϊκός πολιτισμός της εποχής του,” εισήγηση στα Κ’ Παύλεια, Βέροια 2014 (εξεδόθη στον σχετικό συλλογικό τόμο)·
- “‘Kohanim ως Kohanim: Αγγελικό ιερατείο και το θέμα της πτώσης στα Ησ 14, Ιεζ 28, στα Α’ και Β’ Ενώχ και σε Χειρόγραφα της Νεκράς Θαλάσσης”, εισήγηση στο συνέδριο για τους αγγέλους (Σέρρες 2014)· δημοσιεύτηκε στο Παράρτημα Α’ της μονογραφίας μου *Ύμνοι των Ανακτόρων του Θεού: Μυστικο-μαγικός Ιουδαϊσμός της Ύστερης Αρχαιότητας και του Μεσαίωνα* (2021, σσ. 303-333, βλέπε πιο πάνω, προηγούμενη ενότητα).
- “‘The wind that moves the reed: Pneumatic Authorship and Scribal Authority in 4 Ezra 14,” εισήγηση στην European Association of Biblical Studies, Θεσσαλονίκη 2011 (εξεδόθη στον τόμο της *ΕΕΘΣΑ*)·
- “‘Λόγος και **אמנה** στο Ευαγγέλιο του Ιωάννη και τα Targumim : Στοχασμοί για την προέλευση και την ερμηνεία του,” εισήγηση σε σεμινάριο του τ. Κοσμήτορα Καθηγητή κ. Μ. Μπέγζου για τον Λόγο (τώρα εκτενές κεφάλαιο στο έργο μου *Ιουδαϊκές Αναγνώσεις Ευαγγελικών Εδαφίων*, βλέπε πιο πάνω).

#### **Συγγραφή και δημοσίευση των κάτωθι άρθρων στη *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια (ΜΟΧΕ)*:**

1. Αρέτας, 2. Αριστόβουλος Α’, 3. Αριστόβουλος Β’, 4. Αριστόβουλος Γ’, 5. Αριστόβουλος (φιλόσοφος), 6. Αστρολογία ιουδαϊκή, 7. Αφιέρωσης γιορτή, 8. Βαθ κολ, 9. Βαλαάμ, 10. Βαρ Καππαρά, 11. Βαρ Κοχεβά, 12. Βερενίκη, 13. Γαδ, 14. Καμπαλά, 15. Ταλμούδ, 16. Χασιδισμός.

Ενίοτε δε ασχολούμαι με τη **μετάφραση** από την αγγλική μελετών και έργων από διάφορα πεδία (πολεμικές τέχνες, ψυχολογία, φιλοσοφία), με σημαντικότερες τις ακόλουθες:

- Κ. Γκ. Γιούνγκ, *Ψυχολογία και Απόκρυφο*, (η διδακτορική διατριβή του μεγάλου Ελβετού ψυχιάτρου) Αθήνα 1987 (225 σσ.).
- C. S. Lewis, *Ατλαντίδα, Η ήπειρος των μυστηρίων*, Αθήνα 1987.

- Κ. Κερένι, Κ. Γκ. Γιούνγκ, *Εισαγωγή στην Επιστήμη της Μυθολογίας*, Αθήνα 1989 (262 σσ.).
- Ιγνάτιος Λογιόλα, *Οι Πνευματικές Ασκήσεις*, Αθήνα 1990.
- Kenneth Kushner, *Ένα βέλος, μια ζωή*, Αθήνα 1997 (159 σσ.).
- Aniela Jaffe, Κ. Γκ. Γιούνγκ: *Λόγος και εικόνα*, Αθήνα 2003 (206 σσ.).
- P. Kingsley, *Ο Εμπεδοκλής στον 21ο αιώνα*, Θεσσαλονίκη 2008 (192 σσ.).

### **Κάποια άρθρα, έργα και δράσεις μου των τελευταίων ετών:**

- Συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή διοργάνωσης διεθνούς συνεδρίου της Ελληνικής Βιβλικής Εταιρίας, με θέμα Αγία Γραφή και Εικαστικές Τέχνες (Αθήνα, Δεκέμβριος 2016).
- «Αγάπη του Θεού και αγάπη των ανθρώπων στον Ραββινικό Ιουδαϊσμό», εισήγηση και συμμετοχή ύστερα από προσωπική πρόσκληση στο συνέδριο του Άρτου Ζωής (Νοέμβριος 2016, Αθήνα), Άρτος Ζωής, Νοέμβριος 2016, Αθήνα, 52-68.
- «שֶׁנִּשְׁתַּבַּח (Sol 1:7): Its Growth and Elaboration in Later Jewish Texts», εισήγηση ύστερα από προσωπική πρόσκληση και συμμετοχή στο Colloquium Biblicum (Αθήνα, Οκτώβριος 2016, στο S. Despotis, K. Kefalea (eds.), *The Song of Songs in Jewish and Christian Literature*, Athens 2019, 43-50 (βλέπε <https://drive.google.com/file/d/18AzdCAQIWjehBlOnLEaTepDWwChuVQMR/view> )
- «Biblical Studies in the Orthodox World», εισήγηση ύστερα από προσωπική πρόσκληση από την Ελληνική Βιβλική Εταιρία και συμμετοχή σε διεθνές workshop (Αθήνα, Σεπτέμβριος 2016).
- “Οράματα Μεταθανάτιου Μέλλοντος: Ο μύθος του Ηρός στον Πλάτωνα και η πρώιμη χριστιανική εσχατολογία,” στο Βασ. Ηλ. Σταθοκόστα (επιμ.), *Αγία Γραφή και Ελληνική Λογοτεχνία*, EBE, Αθήνα 2016, 9-19.
- «Η Yaḥad (תַּיָּהָד) ως αγιοποιημένος και αληθινός Ισραήλ: Στοιχεία μυστικής ιεροπραξίας και η Παρουσία του Θεού σε χειρόγραφα του Κουμράν», εισήγηση ύστερα από προσωπική πρόσκληση για συμμετοχή στο *Biblicum* (Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη, Μάιος 2016, *Synthesis* 5.Π 2016-2018, 83-94).
- “Η Αποκατάσταση του Κόσμου : Μυστικές αναπτύξεις μιας πανάρχαιας ιδέας,” *ΔΒΜ* 31B (2016), 29-40.
- Παρουσίαση της Χριστιανικής, της Ινδουιστικής, και της θρησκείας του Ισλάμ, και συζήτηση, ύστερα από πρόσκληση της νεολαίας της Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών, μαζί με Ισλαμολόγο και Ινδολόγο (Αθήνα, Μάρτιος 2017).
- «Ιστορία των Χρόνων της Καινής Διαθήκης: Ιουδαϊσμός και Ιουδαϊκές Μελέτες – Παρόν, παρελθόν, και μέλλον», εισήγηση και συμμετοχή στο συνέδριο για τα 180 χρόνια ίδρυσης της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ (Μάιος 2017, δημοσιεύτηκε *ΕΕΘΣΑ*, Μάιος 2017), 167-172).
- “Job as Israel – Israel as Job in Saadia Gaon,” εισήγηση στο διεθνές συνέδριο του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας με θέμα *Ολοκαύτωμα: Διαχρονικές και Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις*, Αθήνα, Οκτώβριος 2017, από το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας, παραδόθηκε προς έκδοση, βλέπε <http://www.soctheol.uoa.gr/publishing.html>

- Προσωπική πρόσκληση από τη Ραββινεία Αθηνών και συμμετοχή στον Διορθόδοξο και Διαθρησκευτικό διάλογο, από το *Διαθρησκευτικό Κέντρο της Εκκλησίας της Ελλάδος* και από την Πρεσβεία του Ισραήλ (Οκτώβριος 2017, Αθήνα).
- “Jacob/Israel in the Prayer of Joseph as a collective, heavenly entity and its origins,” εισήγησή μου στο συνέδριο της MSA (Μάιος 2014, Αθήνα), στο συλλογικό, *Δίκαιον Όφλημα. Τιμητικός τόμος ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι τοῦ Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου κ.κ. Σεραφεῖμ*, ἔκδ. Ἱ. Μ. Καρυστίας καὶ Σκύρου, Αθήνα 2018, σσ. 499-510.
- “‘The Truly Righteous in Mt 5:19 (‘Whoever Practices and Teaches’): Elements of an Insisting Paradigm,” ἄρθρο μου για τον συλλογικό τόμο (Festschrift) του Θεοφ. Καθ. Vasile Mihoc (Martin Tamcke, Constantin Preda, Marian Vild, Daniel Mihoc (eds.), *Scripture's interpretation is more than making science, Festschrift in Honor of Fr. Prof. Vasile Mihoc, in coll. „Studien zur Orientalischen Kirchengeschichte“*, vol. 62, Göttingen: Lit Verlag, 2020, 352 pp.).
- «Οι νόμοι του Νώε: Στοιχεία Ταλμουδικού Οικουμενισμού και διαθρησκευτικός διάλογος», εισήγηση ύστερα από προσωπική πρόσκληση στο διεπιστημονικό συνέδριο *Θρησκευτικές Κοινότητες: Νομοκανονικές προσεγγίσεις ιστορικών και επίκαιρων ζητημάτων* (Αθήνα, Φεβρουάριος 2018, στην έκδοση της Θεολογικής Σχολής, *Θρησκευτικές Κοινότητες: Νομοκανονικές Προσεγγίσεις Ιστορικών και Επίκαιρων Ζητημάτων*, Αθήνα 2020, 65-72).
- “Communicating Holiness: The mystical element as a contributing factor in inter-religious dialogue,” εισήγηση ύστερα από προσωπική πρόσκληση από την Κοσμητεία του Τμήματος Θεολογίας ΑΠΘ στο *Όγδοο Διεθνές Συνέδριο Ορθόδοξου Θεολογίας* (Θεσσαλονίκη, Μάιος 2018), στην Αγγλική, σσ. 188-194 (βλέπε, την ενότητα με τις δημοσιεύσεις του διεθνούς συνεδρίου, μόνο σε ηλεκτρονική μορφή, [http://www.orthodoxconference.theosch.auth.gr/keimena\\_final/18\\_Zarras\\_Konstantinos.pdf](http://www.orthodoxconference.theosch.auth.gr/keimena_final/18_Zarras_Konstantinos.pdf))
- «Ο ‘μοχθηρός ιερέας’ και ο ‘άνθρωπος του ψεύδους’ σε χειρόγραφα της Νεκράς Θαλάσσης», *ΕΕΘΣΑ 2018*.
- “Barnabas, the Levite from Cyprus,” εισήγηση ύστερα από προσωπική πρόσκληση από το Princeton Theological Seminary για το διεθνές συνέδριο με θέμα *Borders are Not Barriers: Cyprus, the Mediterranean Coast of the Holy Land, and the Spirituality of Sports* (Λάρνακα, Ιούνιος 2018· στο J. H. Charlesworth, Jolyon G. R. Pruszinski (eds.), *Cyprus Within the Biblical World: Are Borders Barriers?*, T&T Clark 2021, κεφάλαιο 5 (βλέπε [https://www.amazon.com/Cyprus-Within-Biblical-World-Christian/dp/0567694909/ref=sr\\_1\\_fkmr1\\_1?dchild=1&keywords=Borders+are+Not+Barriers%3A+Cyprus%2C+the+Mediterranean+Coast+of+the+Holy+Land&qid=1616948957&s=books&sr=1-1-fkmr1](https://www.amazon.com/Cyprus-Within-Biblical-World-Christian/dp/0567694909/ref=sr_1_fkmr1_1?dchild=1&keywords=Borders+are+Not+Barriers%3A+Cyprus%2C+the+Mediterranean+Coast+of+the+Holy+Land&qid=1616948957&s=books&sr=1-1-fkmr1)).
- Οι νέοι διαβάζουν τη Βίβλο, εισήγηση για την *Ελληνική Βιβλική Εταιρία*, ύστερα από προσωπική πρόσκληση (Αθήνα, 3-11-2018).
- «‘Τέκνα Αβραάμ’ σε διάλογο: Στοχασμοί και διδαχές από τον Διαλόγο προς Τρύφωνα Ιουδαίον», εισήγηση ύστερα από προσωπική πρόσκληση στο διεπιστημονικό συνέδριο του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας με θέμα *Θρησκείες και Ανθρώπινα Δικαιώματα* (Αθήνα, Φεβρουάριος 2019).

- “Προϋποθέσεις και προσεγγίσεις για τον διαθρησκευτικό διάλογο με τον Ιουδαϊσμό στον σύγχρονο κόσμο,” εισήγησή μου σε ημερίδα που διοργάνωσα μαζί με το *Foreign Affairs The Hellenic Edition* (Αθήνα, 23-1-2019, παρουσία *Economist*, ΑΠΕ, κ.ά.). Στο *academia.edu* ([https://www.academia.edu/45458872/ZarrasK\\_Interreligious\\_dialogue\\_and\\_Judaism](https://www.academia.edu/45458872/ZarrasK_Interreligious_dialogue_and_Judaism)).
- “Baptism in Judaism and in Graeco-Roman Mystery Cults,” στο Παράρτημα Α΄ της μονογραφίας μου *Ιουδαϊκές Αναγνώσεις Ευαγγελικών Εδαφίων: Ο Ιησούς και η κύλιξ του αρχαίου Ιουδαϊσμού* (2021, σσ. 375-413, βλέπε πιο πάνω).
- “Ascent language and Mystical Elements in 2 Cor 12.1-4: A brief inquiry,” στο Παράρτημα Β΄, της μονογραφίας μου *Ιουδαϊκές Αναγνώσεις Ευαγγελικών Εδαφίων: Ο Ιησούς και η κύλιξ του αρχαίου Ιουδαϊσμού* (2021, σσ. 414-433, βλέπε πιο πάνω).
- “Metatron and Naar: Combining titles and Rev 3:21 As a probable riddle-solver,” άρθρο μου για το *Festschrift* του Καθηγητή James H. Charlesworth, ύστερα από προσωπική πρόσκληση. Στο *Loren T. Stuckenbruck, Gerbern S. Oegema, and Henry W. Morisada Rietz* (εκδ.), *Fountains of Wisdom: Essays in Honour of James H. Charlesworth*, T&T Clark 2021 (υπεύθυνοι σύνταξης οι Καθηγητές Loren T. Stuckenbruck, Gerbern S. Oegema και Henry W. Morisada Rietz).
- Διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου Θρησκευτικής Διπλωματίας στην Αθήνα (Νοέμβριος 2019), μαζί το *Foreign Affairs The Hellenic Edition* και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, με τίτλο *Η Θρησκεία στον Σύγχρονο Κόσμο: Προκλήσεις και Προοπτικές για τον Διάλογο και την Ειρήνη* (σημειώνεται ότι εδώ είχε ομιλία και ο Αμερικανός πρέσβης στην Αθήνα, η οποία προκάλεσε έντονη συζήτηση και σχολιασμό από τη Μόσχα).
- «Pax Religiosa, Pax Cultura, και πολιτική (πολιτικοί;)», εισήγηση στο ως άνω διεθνές συνέδριο («Η Θρησκεία στον Σύγχρονο Κόσμο: Προκλήσεις και Προοπτικές για τον Διάλογο και την Ειρήνη» Αθήνα, Νοέμβριος 2019). Στο *academia.edu* ([https://www.academia.edu/44667988/Pax\\_religiosa\\_pax\\_cultura\\_kai\\_politiki\\_politiko\\_i](https://www.academia.edu/44667988/Pax_religiosa_pax_cultura_kai_politiki_politiko_i)).
- “Ο θεολόγος και ο κόσμος σε μια εποχή αγωνίας,” στο *academia.edu* ([https://www.academia.edu/45389724/ZarrasK\\_Theologos\\_kosmos](https://www.academia.edu/45389724/ZarrasK_Theologos_kosmos)).
- Προσωπική πρόσκληση και συμμετοχή ως ιδρυτικό μέλος στο συνέδριο του Israel-Hellenic Forum, στην Ιερουσαλήμ, Νοέμβριος 2019.
- «Το Άγγιγμα της Shekinah: Στοιχεία, Σύμβολα, και Επιρροές της Καμπαλά στη Δυτική Τέχνη», σελίδες 19, στο Παράρτημα Α΄ του Κ. Θ. Ζάρρας, *Το Δένδρο των Ψυχών: Άνθη από την Καμπαλά του Zohar*, (εκδ. Αρχέτυπο, Θεσσαλονίκη 2021).
- “Εβραίοι, Ιουδαιοφοβία , και Εβραϊκές Σπουδές στη Σύγχρονη Ελλάδα,” στο *academia.edu* ([https://www.academia.edu/45607278/\\_Εβραίοι\\_Ιουδαιοφοβία\\_και\\_Εβραϊκές\\_Σπουδές\\_στη\\_Σύγχρονη\\_Ελλάδα\\_Κωνσταντίνος\\_Θ\\_Ζάρρας](https://www.academia.edu/45607278/_Εβραίοι_Ιουδαιοφοβία_και_Εβραϊκές_Σπουδές_στη_Σύγχρονη_Ελλάδα_Κωνσταντίνος_Θ_Ζάρρας)).
- “Ο Βιβλικός Νώε στα δυο Ταλμούδ: Επιτηδευμένη προσοχή ή απρόσεκτη επιτήδευση;” Παραδόθηκε (8/2020) δημοσιεύτηκε στην *ΕΕΘΣΑ*.
- “Η αφήγηση για τη γέννηση του Νώε στο Α΄ Ενώχ 106 - 107: Στοιχεία, αφορμές, παράλληλες παραδόσεις, και στοχασμοί,” στον συλλογικό τόμο προς τιμήν του εκλιπόντος Καθηγητή Σάββα Αγουρίδη, *Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο* , τόμος Ι΄, Αθήνα (παραδόθηκε προς δημοσίευση).

- «Τέκνα Αβραάμ»: Ο Εβραίος και ο άλλος σε μια εποχή αγωνίας, συμμετοχή μου για τον συλλογικό τόμο προς τιμήν του π. Δ. Τζέρπου (δημοσιεύτηκε στον σχετικό τόμο).
- «Τέκνα Αβραάμ σε διάλογο: Στοχασμοί και διδαχές από τον Διάλογο προς Τρύφωνα Ιουδαίον», παραδόθηκε (10/2019) και είναι υπό έκδοση στα Πρακτικά Διεπιστημονικού Συνεδρίου με θέμα "*Θρησκείες και Ανθρώπινα Δικαιώματα*", του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας του ΕΚΠΑ, βλέπε <http://www.soctheol.uoa.gr/publishing.html>
- “Pantaenus, the ‘Sicilian bee’, and traces of an early Christian mystical tradition”, συμβολή στον τιμητικό τόμο για τα τριάντα έτη από την ενθρόνιση του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου, δημοσιεύτηκε στο σχετικό τόμο, Αθήνα 2021.
- «Θεός Εμπόλεμος: Οι ρίζες της ‘ιερής’ βίας στην Παλαιά Διαθήκη και ιουδαϊκές μεταναγνώσεις της», άρθρο για τον συλλογικό τόμο, Από τη βία στην ειρήνη. Μια διαφορετική προσέγγιση του Ισλάμ, (Μάιος 2020, παραδόθηκε προς δημοσίευση, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας).
- «Βιβλικές μορφές και αφορμές στη δράση και το υπόδειγμα ηρώων του 1821», εισήγηση στο συνέδριο της Μητρόπολης Φθιώτιδος (Λαμία, 14 – 16 Μαΐου 2021) για τα 200 έτη από την επανάσταση του 1821 (παραδόθηκε για δημοσίευση).
- “The Legend of Golem in the Age of an Anticipated New, Digital Adam: Humankind at the crossroads,” άρθρο στο περιοδικό *Συνοχή*, 1 (2022), του Εργαστηρίου *Εκκλησία και Πολιτισμός* του Τμήματος Θεολογίας του ΕΚΠΑ.
- “Φωτί Φῶς, Θεὸν Θεῶ - ‘By Light Light, By God God’: Viewing some core elements of *unio mystica* in Philo,” άρθρο στο περιοδικό *Συνοχή*, 2 (2023), του Εργαστηρίου *Εκκλησία και Πολιτισμός* του Τμήματος Θεολογίας του ΕΚΠΑ.
- «Η Κύλιξ του Αρχαίου Ιουδαϊσμού: Δομές και εικόνες από τον κόσμο του απ. Παύλου», εισήγηση στα *Παύλεια*, Βέροια 2023.
- “Σοφία, Shekinah, Δισκοπότηρο, και Torah: Στοιχεία για το Ιερό Θηλυκό στον Ιουδαϊσμό,” εισήγηση στη διεπιστημονική διημερίδα του Τμήματος Θεολογίας του ΕΚΠΑ για τη γυναίκα (Αθήνα, 2022).
- “«Τέκνα Αβραάμ»: Ο Εβραίος και ο άλλος σε μια εποχή αγωνίας,” άρθρο στον αφιερωματικό τόμο για τον μακαριστό π. Δημ. Τζέρπο, Αποστολική Διακονία της Ελλάδος 2023.
- “Ο ξεχασμένος ναός του Ιουδαίου αρχιερέα Ονία στη Λεοντόπολη: Στοιχεία, πηγές, και στοχασμοί,” άρθρο συνεισφορά στον δημοσιευμένο συλλογικό τιμητικό τόμο για τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Ελλάδος κκ. Ιερώνυμο Β΄, Αθήνα 2023.
- “Θεοκρασία (theokrasia) and θεουργία (theurgia) as forerunners of *unio mystica*: Forcing Soul’s Union with the God Within,” άρθρο όπου παρουσιάζεται για πρώτη φορά παγκοσμίως το θέμα της *θεοκρασίας*, στο περιοδικό *Συνοχή*, 3 (2024), του Εργαστηρίου *Εκκλησία και Πολιτισμός* του Τμήματος Θεολογίας του ΕΚΠΑ.
- “‘Τέκνα Αβραάμ’ σε πόλεμο: Στοχασμοί για τη σύγκρουση Ισραηλινών – Παλαιστίνιων,” άρθρο στο περιοδικό *Αβατον* (8/2024).

- “Νευροθεολογία, Συλλογικό Φαντασιακό, και Πλανητική Συνειδητότητα: Οράματα, στοχασμοί, και προτάγματα μέσα από την Ορθόδοξη εμπειρία”, εισήγηση στο συνέδριο των Ορθόδοξων Θεολογικών Σχολών, Αθήνα 2024 και συμμετοχή στον συλλογικό τόμο.
- “Θεοκρασία (theokrasia) and θεουργία (theurgia) as forerunners of *unio mystica*, ” συμμετοχή στο Mystical Theology Network (Oxford) conference on *Mysticism and Action*, in St John’s College, Oxford (UK) 2024.
- “Avelei Tsiyon - אֵבֵלֵי צִיּוֹן Light on the Enigmatic Mourners for the Fall of Jerusalem,” άρθρο όπου παρουσιάζονται για πρώτη φορά οι «θρηνούντες για τη Σιών», στο περιοδικό *Συνοχή*, 4 (2025), του Εργαστηρίου *Εκκλησία και Πολιτισμός* του Τμήματος Θεολογίας του ΕΚΠΑ.